

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ
Razvoj poljoprivrede

TEHNOLOGIJA PROIZVODNJE PATLIDŽANA NA OTVORENOM

TLO I PLODORED

Za uzgoj patlidžana treba izabrati laganija tla dobre vododržnosti. Može se uzgajati i na težim tlima ako su dobro drenirana.

Poželjno je da sadržaj humusa bude iznad 3% , a pH 6-7.

Patlidžan se obavezno uzgaja u plodoredu i na istu površinu ne smije doći barem **3-4** godine. Najbolji predusjevi za patlidžan su povrtne vrste iz porodice mahunarki (grašak, grah), žitarice i višegodišnje krmne kulture. Treba izbjegavati uzgoj patlidžana poslije rajčice, krumpira i paprike kao i krastavaca, lubenice i dinje te tikvice, zbog mogućnosti prenošenja zajedničkih bolesti ostacima u tlu.

OBRADA TLA

Obradom tla za patlidžan treba osigurati povoljnu strukturu tla u čitavoj zoni ukorjenjivanja da bi se postigli optimalni vodozračni odnosi koji će osigurati dobre uvjete za ukorjenjivanje kao i nesmetanu opskrbu biljke vodom i hranjivima.

Obradom se tlo treba dovest u stanje koje će omogućiti brzo zagrijavanje i procjeđivanje viška vode u dublje slojeve.

Ako predkultura napusti tlo tijekom ljeta ili rane jeseni tlo treba plitko poorati. Plitkom se obradom sprječava isušivanje tla i potiče rast korova koje treba uništiti dubokom obradom prije nego se osjemene. U slučaju da je tlo na kojem se planira proizvodnja patlidžana zakorovljeno trajnim korovima najbolje ga je nakon skidanja predusjeva ostaviti određeno vrijeme neobrađeno da se korovi razviju te ih uništiti totalnim herbicidom. Za sprječavanje razvoja korova dobro je posijati i neke od krmnih međusjeva ili usjeva namijenjenih zelenoj gnojidbi.

Osnovna obrada tla za patlidžan obavlja se dubokim jesenskim oranjem na dubinu 30-35 cm uz zaoravanje stajskog gnoja.

Rano u proljeće čim se površinski sloj tla prosuši brazde se zatvaraju drljanjem, do pred sadnju tlo se održava mehaničkim načinom čistim od korova.

Dva tjedna prije presađivanja obavi se tanjuranje ili predsjetvena priprema tla oruđima kojima se u tlo unesu i određene količine mineralnih gnojiva.

Daljnja obrada tla ovisi o načinu uzgoja, ukoliko se sadi na tlo bez folije poželjne su dvije međuredne kultivacije: prva 2-3 tjedna nakon sadnje kada se biljke ukorjene uz prihranu i druga u početku zametanja prvih plodova uz prihranu i nagrtanje usjeva.

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ
Razvoj poljoprivrede

GNOJIDBA PATLIDŽANA

Gnojidba patlidžana ovisi o tipu tla, njegovoj prirodnoj plodnosti, pretkulturi i tehnologiji uzgoja.

Gnojidba organskim gnojivima bi trebala biti obavezna mjera u proizvodnji patlidžana. Zreli stajski gnoj najbolje je primijeniti pred osnovnu obradu tla na jesen u količini 40-50 t/ha zaoravanjem na dubinu 30-35 cm. U slučaju nedostatka stajskog gnoja mogu se primijeniti tvornički obrađena organska gnojiva. Ako nije primijenjeno organsko gnojivo potrebno je povećati količinu mineralnih gnojiva.

Gnojidbu treba isključivo planirati na osnovu rezultata analize plodnosti tla. Analizu tla treba obavezno obaviti nakon skidanja predkulture. Dubina uzimanja uzoraka je 30 cm, te je sa parcele potrebno sakupiti 15-20 pojedinačnih uzoraka i na temelju njih sačiniti jedan prosječan uzorak.

Na srednje plodnom tlu osnovnu gnojidbu patlidžana treba obaviti sa 600 kg/ha NPK 5:20:30 uz dodatak 100 kg/ha Uree.

Poželjno je 2/3 planirane količine gnojiva unijeti u tlo na veću dubinu najbolje kod jesenskog oranja a ostala hranjiva u pripremi za sadnju odnosno u prihrani.

Prihranu kod uzgoja na golom tlu planirati zajedno sa kultivacijom u jednom ili najbolje dva navrata sa po 100 kg/ha KAN-a.

SORTE PATLIDŽANA

Za potrebe prerade u 2020. godini proizvodnja patlidžana organizirat će se sa provjerenim hibridima.

Classic F1 srednje je rani hibrid izduženo ovalnih plodova sjajne tamnoljubičaste boje. U tehnološkoj zriobi plodovi su dužine 20 cm promjera 7 cm prosječne težine 400-500 g po plodu. Stabljika je srednje visine i bujna. Odlikuje se dugim periodom plodonošenja.

Galine F1 rani je hibrid okruglasto ovalnih plodova dužine oko 12 cm i promjera ko 8 cm. Plodovi su sjajne tamnoljubičaste boje prosječne težine 500 - 600 g po plodu. Stabljika je bujnog porasta i otvorenog habitusa. Namijenjen je za uzgoj na otvorenom i u zaštićenim prostorima.

Epic F1–hibrid koji spada u grupu ranih hibrida. Veličina ploda je oko 22cm, sa kožom tamno purpurno crne boje sa izraženim sjajem. Dosta je otporan na bolesti karakteristične za plavi patlidžan.

Mirval F1 - Za proizvodnju na otvorenom. Srednje do snažan vigor biljke. Plodovi ljubičasto – crni. Dužine 20-22cm, promjera 10-12cm i težine 350-400gr. Vrlo rani visoko prinostni hibrid. Biljka kratkih internodija daje sjajne i tamne plodove i u lošijim uvjetima. Vrlo čvrst plod.

PROIZVODNJA PRESADNICA PATLIDŽANA

Patlidžani namijenjeni za preradu uzgajaju se iz presadnica. Presadnice patlidžana golog korijena teže se primaju prilikom presađivanja pa je preporuka da se presadnice patlidžana uzgajaju u kontejnerima.

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ
Razvoj poljoprivrede

Kontejnerni uzgoj presadnica

Ovakav način uzgoja presadnica optimalan je i sve više zastupljen. Osim dogovorene proizvodnje presadnica kod specijaliziranih proizvođača presadnica sve veći broj proizvođača sam uzgaja presadnice na ovaj način.

Sjeme je najbolje posijati 6 – 8 tjedana prije sadnje u kontejnere sa 104 – najviše 160 rupa. Ukoliko se koriste već upotrebljavani kontejneri potrebno ih je dezinficirati (npr sa pripravkom na bazi benzojeve kiseline- Menno florades).

Za uzgoj presadnica potrebno je odabrati kvalitetan supstrat. Kod ručnog punjenja kontejnera važno je sva mjesta jednolično popuniti i lagano pritisnuti da se slegne. U supstrat se mogu umiješati mikrobiološki stimulatori kao npr Trianium. Uz temperaturu prostora, koju treba održavati na 20-22 °C danju i 18 °C noću, važno je održavati optimalnu vlažnost supstrata, zalijevanje je poželjno obavljati ujutro.

Kontejnere je potrebno smjestiti tako da ne budu izravno na tlu zbog lakšeg zagrijavanja i boljeg rasta korijena. Prije presađivanja dobro je obaviti zaštitu nekim od dozvoljenih fungicida kao i prozračivanje i navikavanje presadnica na vanjske uvjete.

SADNJA I NJEGA USJEVA

Na otvoreno patlidžan se presađuje kada prestane opasnost od proljetnih mrazeva. Tlo treba biti optimalne vlažnosti i sadnju je najbolje obaviti za oblačnih dana na razmak sadnje koji je prilagođen strojevima za međurednu obradu najčešće je to 70 cm između redova i 40 - 60 cm u redu. Presađivanje se obavlja na dubinu nešto veću nego su rasle presadnice. Nakon dva do tri tjedna kada se biljke ukorijene dobro je obaviti međurednu kultivaciju uz prvu prihranu dok se druga kultivacija i prihrana obavljaju u fazi zametanja prvih plodova.

Uzgoj patlidžana na crnoj polietilenskoj foliji omogućava bolje uvjete za rast i čišće plodove u odnosu na uzgoj na golom tlu kao i mogućnost višekratne prihrane kroz sustav za navodnjavanje koji je obavezan kod ovog načina uzgoja. Pripremljena gredica mora biti blago nakošena na rubovima da omogući otjecanje suvišne vode.

Nakon što se formira 6. plod na biljci može se izvršiti prikraćivanje vegetativnog vrha zbog boljeg i sigurnijeg dozrijevanja.

NAVODNJAVANJE USJEVA

Navodnjavanje patlidžana obavezna je mjera kod uzgoja. Na nedostatak vode u tlu patlidžan je najosjetljiviji u periodu cvatnje i razvoja plodova.

S navodnjavanjem se treba početi prije nego se primijete simptomi nedostatka vode na biljkama, a optimalno vrijeme najbolje je odrediti pomoću tenziometra kada je na dubini tla 20-25 cm vezanost vode veća od 0,45 bara tada je zasićenost tla manja od 50% maksimalnog vodnog kapaciteta. Sadržaj vode povećati do zasićenosti tla od 80% max. vodnog kapaciteta.

Najefikasniji sistem natapanja je kap na kap. Potrebno je promočiti cijeli sloj ukorjenjivanja biljke.

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ
Razvoj poljoprivrede

ZAŠTITA OD KOROVA, BOLESTI I ŠTETNIKA

Zaštitu je potrebno provoditi ciljano znajući svrhu, način djelovanja sredstva te po mogućnosti posebno za bolesti preventivno i samo s dozvoljenim sredstvima za primjenu na patlidžanu.

Tabele za zaštitu od bolesti i štetnika s dozvoljenim sredstvima za primjenu na patlidžanu na otvorenom prilog su ovoj tehnologiji. Potrebno je odabrati po jedno sredstvo iz tabele. Ukoliko se koristi zdravo sjeme i uzgoji zdrave presadnice za očekivati je da će usjev biti zdrav i trebat će minimalna zaštita od bolesti. Kod zaštite patlidžana od bolesti na popisu je i nekoliko sredstava koja bitno mogu djelovati na sigurnost zaštite, prvenstveno se radi o sredstvima na bazi bakra i mankozeba koja je poželjno koristiti u fazi presadnica ili neposredno nakon ukorjenjivanja.

Patlidžan posebno voli štetnik krumpirova zlatica pa je poželjno češće obilaziti usjev i obaviti zaštitu na vrijeme vodeći posebnu brigu o potrebi tretiranja, propisanoj dozi i naizmjeničnoj primjeni različitih aktivnih tvari.

Sredstva za zaštitu segment su koji je najviše podložan promjenama pa je stoga bitno provjeriti valjanost podataka i strogo se pridržavati uputa za upotrebu koja se dobiju uz svako sredstvo.

BERBA I KVALITETA PLODOVA ZA PRERADU

Plodovi patlidžana se beru kada se potpuno razviju i narastu do veličine i oblika karakterističnog za uzgajanu sortu i trebaju imati slijedeće karakteristike:

- čisti, svježi, zdravi plodovi
- odgovarajućih sortnih karakteristika
- u fazi optimalne tehnološke zrelosti
- bez znakova truleži, plijesni i fermentacije
- bez znakova oštećenja i razaranja tkiva od bolesti, crva, poljskih štetnika ili oštećenja nastalih mehaničkim putem
- bez stranih primjesa, zemlje, dijelova stabljike i lišća.

Mr. sc. Svjetlana Matotan
Tehnolog specijalist